

Jaarverslag ringonderzoek 2018

De Voorboezem, gemaal Leemans en Medemblik

Inhoud Jaarverslag ringonderzoek 2018

Inleiding.....	p. 3
Jaaroverzicht.....	p 4 t/m 14
CES 2018.....	P 15 t/m 17
Nestkastcontroles 2018.....	P 18 t/m 19
Teken 2018.....	p 20
Koolmezen nader bekeken.....	p 21 t/m 22
Geringde vogels Niet Van Ons.....	p 23 t/m 24
Onze ringen elders.....	p 25 t/m 27
Overzicht geringde vogels 1998 – 2018.....	p 28 t/m 30
Dankwoord.....	p 31

Tekst en foto's : Bert Winters

Inleiding

Na al weer 21 jaar ringonderzoek verdient de titel van dit jaarverslag nadere toelichting. Was het aanvankelijk zo, dat we uitsluitend voor het CES (Constant Effort Site) project toestemming hadden om in De Voorboezem te mogen vangen en ringen, waarbij we, om ervaring op te doen, ook buiten het seizoen (april – augustus) wel vangpogingen mochten ondernemen, in het najaar van 1998 kwam daar een alternatieve ringplek bij, rond gemaal Leemans. Daar konden we ook kennis maken met andere soorten, die meer aan bos gebonden waren. Door de omstandigheden geïnspireerd, gingen we slaapplaatsen “bemonsteren”, waardoor we meer kwikstaarten, zwaluwen en lijsters in handen kregen. Dit onderdeel van ons onderzoek had afgelopen jaar best wat meer aandacht mogen krijgen. Tevens werd het interessant om de mezen pulletjes in de nestkasten te ringen om te kunnen volgen, wat daarvan terecht kwam. Het werkgebied werd zodoende uitgebreid tot over het hele Robbenoordbos. Tijdens het nestkast seizoen 2018 hebben we overigens de nodige tegenslag te verwerken gehad. Tenslotte gingen we ook steekproeven houden in de bebouwde kommen van, eerst Den Oever, en tot op de dag van vandaag, Medemblik omdat de ringers daar nu eenmaal toevallig wonen. Misschien kun je elk jaar wel zeggen, dat het een bijzonder jaar was. Rond de jaarwisseling was het nog uitzonderlijk zacht. Toch volgden er nog twee venijnige speldenprikken met kou, waarna we een ongekende periode van warmte en droogte mochten beleven. De herfst was normaal te noemen en de aanloop naar de volgende winter verliep opnieuw uitzonderlijk zacht. De dit jaar vaak voorkomende oostenwind was voor ons vangwerk zonder meer hinderlijk. Ten behoeve van het onderzoek naar ziektes bij teken hebben we dit jaar precies 250 buisjes verzameld en doorgestuurd naar de Universiteit van Utrecht voor nadere analyse. Het onderzoek van 2018 heeft precies 700 uur tijd in beslag genomen (bron: trektellen.nl). Daarin werden 3392 vogels nieuw geringd en er werden 2371 reeds geringde vogels terug gevangen of in een enkel geval dood gevonden, bijvoorbeeld achter gebleven in een nestkast. Alle getallen liggen wat lager dan die van 2017. Ongemerkt zijn we in de eerste week van december de 70.000 geringde vogels in 21 jaar ringonderzoek gepasseerd. Met 61 soorten zitten we iets boven gemiddeld. De Kievit, als pulletje geringd, was nieuw voor ons onderzoek, de Roodsterblauwborst was niet alleen nieuw, maar ook uniek!!! De 44 elders geringde vogels die wij gecontroleerd hebben en de 48 van ons die elders zijn gecontroleerd of gevonden, liggen ook hoger dan we gewend zijn. Juist deze zogenoemde terugmeldingen vormen een nooit opdrogende bron van inspiratie en motivatie om weer uit te kijken naar een nieuw jaar vogelringonderzoek.

Jaaroverzicht

Januari

Op 2 januari start ons nieuwe ringseizoen met 49 vogels: 4 **Pimpelmezen**, 7 **Koolmezen** en 2 **Vinken** nieuw. Op 05/01 naar de Voorboezem: 1 **Pimpelmees**, 2 **Koolmezen**, 1 **Vink** en vooral vogels terug. En toen kwam er weer regen! Vrije maandag veel teveel oostenwind. Desondanks **Zwarte mees**, **Sijs**, **Grote barmsijs**. De avond van 11/01 levert weinig op: 1 **Roodborst**, 4 **Merels**, 1 **Koperwiek** en 1 **Vink**. Terwijl Bert zijn handen vol heeft aan de Internationale Watervogeltelling (IJsselmeer van Medemblik tot Den Oever), ringt Klaas 6 **Pimpelmezen**, 1 **Koolmees** en 1 **Merel** naast 19 terugvangsten. Barmsijsen willen geen ring. Maandag 1 **Gaai** en 1 **Koolmees** + 18 terug. Sijzen willen ook geen ring. Na voeren uurtje voor donker paar netten opgezet: 8 **Merels**, 1 **Zanglijster**, 4 **Koperwieken**. Zaterdag 3 **Merels**, 1 **Vuurgoudhaan**, 5 **Pimpelmezen**, 6 **Koolmezen** en 28 terugvangsten. Maandag stinsenplanten vrij gesnoeid, linten geplaatst voor als er gemaaid gaat worden, voertafel bij geplaatst. Gevangen: 1 **Roodborst**, 7 **Merels**, 3 **Koperwieken**, 4 **Pimpelmezen**, 6 **Koolmezen**, 2 **Sijzen** en 29 vogels terug. Vrijdag 26/01, uurtje voor donker werd gedomineerd door een Woestijntapuit aan de overkant van de snelweg! Samen met zaterdag ochtend: 1 **Merel**, 6 **Pimpelmezen**, 5 **Koolmezen** en 7 **Sijzen** geringd, 39 vogels terug. De finale van de maand op 29 januari bezorgt ons de eerste **Appelvink**, 22 **Sijzen** en natuurlijk mezen; 6 **Pimpelmezen** en 3 **Koolmezen**.

Februari

Voeren op 01/02: 1 **Grote bonte specht**, 5 **Merels**, 1 **Zanglijster**, 1 **Pimpelmees**, 7 terug. 7 x Teken! Als ik zaterdag met Jeroen wat snoeiwerk doe, vangen we bij de voertafels alleen 19 mezen terug. Omdat het zondag te hard waait, netje in eigen tuin: 1 **Merel**, 1 **Pimpelmees**, 2 **Koolmezen** en 6 **Huismussen**. Vorige week dinsdag had de SBB werkploeg al een flinke slag geslagen. Maandag 05/02 met hulp van motorzaag een fors aantal wilgen gesnoeid in de Voorboezem. Tekort tijd om serieus te vangen, maar desondanks in "uur voor aanvang": 10 **Pimpelmezen** + 11 en 10 **Koolmezen** + 3; 2 vreemde ringen. Mede namens Leon en Klaas, dank aan Adri, Laurens, Otto, Theo, Joop en Johan! Op donderdag middag even ter controle in de boezem: weer 6 **Pimpelmezen** + 12 en 14 **Koolmezen** + 4 terug. Zaterdag weer bij Leemans: 3 **Merels** (+ 8 terug!), 6 **Pimpelmezen** en 2 **Koolmezen** geringd. Maandag 1 **Vuurgoudhaan**, 19 **Pimpelmezen** en 6 **Koolmezen** naast nog 38 terugvangsten. Op de avond van 15 februari: **IJsvogel** niet van ons die zich een dag later dood vliegt tegen een raam, 1 **Merel**, 1 **Zanglijster**, 1 **Koperwiek**, toch nog 2 **Pimpelmezen**, 5 **Koolmezen** en 2 **Vinken**. Zaterdag 17 februari Klaas Leemans, zondag Klaas en Jeroen Voorboezem, Bert later Leemans en maandag nog op beide locaties een steekproef: 1 **IJsvogel**, 3 **Heggenmussen**, 1 **Merel**, 21 **Pimpelmezen**, 55 **Koolmezen**, 2 **Ringmussen**, 5 **Vinken**, 5 **Sijzen** en 1 **Rietgors** geringd, in totaal 111 vogels terug. Wat een mezen!!! Vrijdag 23/02 is het veldje bij Leemans gemaaid. Zondag 25/02 demo net in eigen tuin (met veel teveel wind) voor kleindochters: 3 **Pimpelmezen**, 2 **Koolmezen**. Klaas heeft gevoerd bij Leemans. Daags erna koud en bij weer teveel oostenwind toch nog veel gevangen: 1 **Roodborst**, 4 **Merels**, 10 **Pimpelmezen**, 6 **Koolmezen** en 1 **Sijs** + 24 terug. Dinsdag met minder wind, eerst bij Leemans, later in de Voorboezem: 4 **Pimpelmezen** + 4 terug en 11 **Koolmezen** + 33 terug, waaronder 1 niet van ons. Februari record aantal mezen!!!

Maart

De maand start ijskoud met gevoelstemperatuur onder -10°C. Nestkasten gecontroleerd: 3 Koolmezen dood, 2 x dakje eraf, 3 kasten weg (Dijkgatsbos), 1 kast van de boom (Camping). Vrijdag 02/03 nog meer wind. Alleen gevoerd en geharkt. Eind van de middag net in eigen tuin: 2 **Merels**, 1 **Kramsvogel**, 2 **Pimpelmezen** en 1 **Koolmees**.

3 Maart eindelijk iets minder wind: 1 **Bokje**, 1 **Watersnip**, 13 **Pimpelmezen**, 5 **Koolmezen** en 1 **Sijs** geringd, naast 36 terug + 3 vreemde.

Bokje en Watersnip

Zondag visite; netje in tuin levert 1 **Roodborst**, 2 **Merels**, 1 **Kramsvogel**, 1 **Pimpelmees** en 1 **Koolmees** op. De middag bij Leemans: nog 1 **Watersnip**, 1 **Merel**, 5 **Pimpelmezen**, 2 **Koolmezen**, 1 **Vink** en 1 **Sijs** en onder de terugvangsten weer 3 vreemde. Het harken is nu klaar.

De laatste vrije maandag van mijn voorjaarsvakantie komt pas na 11 uur op gang: 1 **Roodborst**, 1 **Zwarte mees**, 9 **Pimpelmezen**, 11 **Koolmezen**, 1 **Vink**, 1 **Appelvink** en weer 45 terug, waarbij alweer 3 vreemde.

8, 9 Maart na het werk even voeren, 2 x uurtje netten open: 13 **Pimpelmezen**, 28 **Koolmezen**, 2 **Heggenmussen** en 35 terug. Dat belooft dus wat voor de zaterdag: 1 **Sperwer**, eerste **Winterkoning**, 3 **Heggenmussen**, 2 **Roodborsten**, 2 **Merels**, 1 **Zanglijster**, 1 **Vuurgoudhaan**, 1 **Witkoppige Staartmees**, 13 **Pimpelmezen**, 22 **Koolmezen** en liefst 62 terug (3 vreemde). Topdag!!!

De 12^e maart een geweldige voorjaarsdag: 2 **Winterkoningen**, 12 **Heggenmussen**, 3 **Roodborsten**, 2 **Merels**, 2 **Zanglijsters**, 1 **Tjiftjaf**, 6 **Pimpelmezen**, 8 **Koolmezen**, 2 **Boomkruipers**, 2 **Vinken**, 1 **Groenling** en natuurlijk ook weer 27 terug + 1 vreemde. 3 **Roodborsttapuiten** misten de netten!

Donderdagmiddag op tijd vrij, weer "bliksemactie" met 1 **Heggenmus**, 10 **Pimpelmezen** + 5 terug, 13 **Koolmezen** + 25 + 2 vreemde en 2 **Vinken**.

Na een heel koud weekend ook maandag 19/03 nog veel wind en koud. Ondanks dat er maar 27 m netten met goed fatsoen konden staan: 1 **Heggenmus**, 6 **Roodborsten**, 1 **Staartmees**, 4 **Pimpelmezen** en 19 **Koolmezen** en natuurlijk veel terug; 41 waarvan "traditioneel" 3 vreemde.

21 Maart uurtje na het werk: 1 **Grote bonte specht**, 2 **Heggenmussen**, 1 **Zanglijster**, 9 **Koolmezen** + 24 terug. Nog zo'n uurtje daags erna: 3 **Pimpelmezen** + 3 terug en 7 **Koolmezen** + 33!

Bert kreeg deze ochtend vroeg opnieuw een ree voor de auto. Alleen maar verliezers! Vroeg naar huis, schade regelen, terwijl Klaas en Jeroen juist tot donker hebben gevangen: totaal 1 **Winterkoning**, 3 **Roodborsten**, 4 **Merels**, 4 **Zanglijsters**, 1 **Goudhaan**, 1 **Vuurgoudhaan**, 2 **Pimpelmezen**, 5 **Koolmezen** en 1 **Vink** geringd en 40 terugvangsten.

Op een dinsdagmiddag een uurtje 9 m in eigen tuin: 2 **Heggenmussen**, 1 **Roodborst** en 3 **Koolmezen**.

Nog een mooie donderdagmiddag 29 maart: 2 **Heggenmussen**, 3 **Roodborsten**, 2 **Merels**, 2 **Koolmezen**, 1 **Vink** en 16 terug, waaronder opnieuw een vreemde **Koolmees**.

De eerste vangpoging in de Voorboezem op de avond van 30 maart valt tegen: 1 **Merel**, 2 **Tjiftjaffen**, 1 **Spreeuw**.

Laatste dag van maart, "grande finale": 1 **Winterkoning**, 4 **Heggenmussen**, 19 **Roodborsten**, 1 **Zwarte Roodstaart**, 2 **Zanglijsters**, 1 **Zwartkop**, 4 **Tjiftjaffen**, 1 **Fitis**, 2 **Vuurgoudhaantjes**, 3 **Koolmezen**, 1 **Boomkruiper**, 2 **Ringmussen** en 2 **Vinken** geringd, "slechts" 24 terug. Wat een feest!

In een week tijd 13 vogels met teken!

Enerverende maart maand met 370 geringde vogels. Alleen in 2011 waren dat er meer: 401. Dit jaar ook al weer meer dan 1000 terugvangsten met deze maand 12 niet van ons!

April

Bescheiden start van de nieuwe maand: 1 **Roodborst**, 1 **Merel**, 1 **Zwartkop** en nog maar 4 **Koolmezen** terug. Avond van 6 april in de Voorboezem niet veel beter: 1 **Winterkoning**, 2 **Roodborsten** en een **Blauwborst** terug uit mei 2013.

Op 07/04 net zo'n geweldige dag als een week geleden: 4 **Heggenmussen**, 11 **Roodborsten**, 2 **Zanglijsters**, 14 **Zwartkoppen**, 3 **Tjiftjaffen**, 2 **Fitissen**, 2 **Koolmezen**, 7 **Vinken**, 1 **Groenling** en, 2 **Kneuen**, 30 terug en liefst 15 vogels met teken! Maandag 6 **Roodborsten**, 1 **Zwartkop**, 5 **Koolmezen** en 1 **Vink** geringd, weer 6 van de in totaal 14 **Koolmezen** met teken!

Nog een avond (vrijdag de dertiende) naar de boezem: man + vrouw **Winterkoning**, zelfde **Blauwborst** van vorige keer, man + vrouw **Roodborsttapuit**, man + vrouw **Tjiftjaf**, man **Spreeuw** en man **Rietgors**. Bruine kiekendief broedt op kwikstaarten slaappleats.

De zaterdag: 3 **Roodborsten**, onze eerste **Rietzanger** met een ring van elders, 2 **Braamsluipers**, 14 **Zwartkoppen**, 6 **Tjiftjaffen**, 2 **Fitissen**, 1 **Koolmees** en 4 **Vinken**. Tien vogels met teken; in de middag "Lopen voor Lyme" voor Méraud in Woudenberg.

Maandag 16/04 start van het CES seizoen. Voorspelbaar zuinig in een nog kale rietboezem: 15 soorten, 17 vogels nieuw geringd en 10 terug.

Woensdag na het eten: handjevol vogels waaronder 1 **Braamsluiper** en nog 2 **Fitissen**. Zal de laatste gelegenheid zijn voor de vakantie.

Klaas en Jeroen doen CES 2, voorafgegaan door toch nog een avond met 10 **Witte kwikstaarten**.

17 Nieuw geringde vogels lijkt de norm te zijn deze maand: 1 **Gai**, tweede ontsnapt, 4 **Rietzangers** (+ 4 terug), vroege **Kleine karekiet**, 3 **Zwartkoppen**, 2 **Braamsluipers** en de eerste **Grasmus** van het jaar. Het CES seizoen moet duidelijk nog op gang komen.

Zondag 29/04 weer 17 nieuw, **Tuinfluiter** nog net in april en verder van alles een beetje en van **Zwartkoppen** het meest: 5. Maandag slechts 1 **Braamsluiper**, 1 **Zwartkop** en 1 **Tjiftjaf** + een **Zwartkop** met naast een ring van ons ook een Brussels ring! Nestkastcontrole tijdens regen was zeer lonend met 2 **Koolmezen** NVO!

Over de gehele maand nog geen 200 vogels nieuw geringd.

Mei

2 Mei net teveel wind voor CES. Bij Leemans 1 vette **Zanglijster**, 1 **Kleine karekiet**, 1 **Braamsluiper**, 1 **Grasmus**, 3 **Tuinfluiters**, 4 **Zwartkoppen** en leuke terug, waaronder eindelijk de **Nachtegaal**.

CES 3 was, zoals vaak in mei, geen vetpot, maar wel leuk. We vangen uiteindelijk zelden een **Graspieper** en ook niet vaak 6 **Grasmussen** op een ochtend.

Klaas heeft in zijn tuin een **Kauw** en een **Gaai** gevangen en een beste nestkastcontrole gedaan met ook hier een "vreemde" ring bij een broedende **Pimpelmees**! Zondag met Jeroen bij Leemans wat te verwachten voorjaarsbeestjes, 13 nieuw geringd.

De nestkast controle op de avond van 09/05 levert 19 afgelezen **Koolmees** ringen en 5 **Pimpels** op.

Na eigenlijk toch maar weinig regen op 10 mei en een Zeearend onderweg, pas in de middag gestart. Na twee **Tuinfluiters** terug, een man **ROODSTERBLAUWBORST** in het riet!!!

Roodsterblauwborst

Vrijdag na Hemelvaart 9 nieuw, 10 terug. Klassiek zuinig voor deze periode. Pas de eerste nieuwe **Putter** dit jaar.

CES 4 op 12/05 ook bescheiden. Wel **Boompieper**, eerste **Bosrietzanger** van het jaar en **Rietzanger** met Stavanger ring.

Maandag 14/05 luizige 9 vogels, waarvan 2 nieuw en 1 **Kleine karekiet** niet van ons. Bij de nestkast controle woensdag al veel (kleine) jongen maar ook veel mezen die hun eitjes hebben verlaten.

Klaas ringt 18 mei de eerste 7 **Pimpelmees** pullen in eigen tuin, ruim twee weken later dan vorig jaar en op 21/05 een **KIEVIT** pul en 2 **Kauwen** in eigen woonwijk.

Met veel wind en temperatuur oplopend tot 26 °C op 27 mei CES 5. Andermaal zuinig maar mooi wel onze vierde **Grote karekiet** ooit, een **Grauwe vliegenvanger** en de eerste juveniele vogel dit jaar is een **Witte kwikstaart**.

Maandag 28 mei de al lang geleden afgesproken excursie van de school van Henk, OBS Geert Holle uit Berkhout, 14 leerlingen, vijf begeleiders. Eerst even allemaal anti-teken-spray! Ze vonden het reuze interessant en vooral de mezenpulletjes waren natuurlijk schattig. De eerste juv. **Heggenmus** en dito **Tjiftjaf**. Verder 4 **Bosrietzangers** tegenover 4 **Kleine karekieten**. Dankbaar publiek en de blijk van dank (envelop met inhoud) wordt zeer gewaardeerd en zal weer ingezet worden voor het onderzoek.

Aan het eind van de eerste broedsels zijn er in totaal 137 **Pimpelmees** en 170 **Koolmees** pullen geringd, bijna 200 minder dan vorig jaar.

Grote karekiet

Juni

Eerste pogingen leveren géén Oeverzwaluwen op en 2 **Koolmezen** in Medemblik en 2 **Bosrietzangers** + 1 **Kleine karekiet** bij Leemans.

CES 6 op 4 juni is onze beste dit jaar met 22 nieuw en 22 terug, maar we lopen inmiddels 100 vogels achter t.o.v. vorig jaar. Slechts 1 jonge vogel: **Kneu**. Omdat er zoveel kwikstaarten wegvlogen, nog maar eens een poging op de avond van 5 juni: 1 **Putter**, 1 **Roodborsttapuit** en 4 **Witte kwikstaarten**.

Op 10 juni voorzichtige eerste jonge **Zwartkoppen** (5) en **Rietgors**. Dit weekend nog 30 **Koolmees** pullen van vervolgbroedsels geringd. Laatste vervolgbroedsel **Koolmees** mislukt (15/06), tweede broedsel met eendagspullen en eerste juv. **Roodborst** en 4 j. **Zwartkoppen** geringd.

Grauwe vliegenvanger 5 pullen 16/06 geringd. Die ochtend CES 7: nog weinig jongen, behalve van **Kneu** (5), verrassend was een **Appelvink** in het riet en drie ringen "niet van ons".

Hoewel de maandag verregent, kom ik toch nog met een Brussels **Tuinfluiter** en eindelijk een jonge **Nachtegaal** thuis en tevens de eerste jonge **Koolmees**.

Woensdag netten even laten uitwaaien; vrouw **Nachtegaal** (uit 2017), jonkie **Braamsluiper**, 2 **Roodborsten**, 3 **Zwartkoppen**. Het stikt ineens van de vlinders, inclusief Eikenpage.

Het nestkastseizoen gaat uit als een nachtkaar: het enige tweede broedsel van een **Koolmees** is verlaten, de **Grauwe vliegenvangers** zijn uitgevlogen.

Op 25 juni een bijzonder zuinige CES ronde 8 met heel weinig jongen. Wel 1 van 2 **Ijsvogels**.

Ook op 28/06 bijna niets te halen al vang ik wel de eerste jonge **Winterkoning**. Nu ook bij Leemans nestkasten van de boom gesloopt en verdwenen.

Zeldzaam weinig vogels geringd deze maand.

Juli

Dag 1 is zuinig: 1 **Roodborst**, 2 **Winterkoningen**, 2 **Rietgorzen**, 3 **Tjiftjaffen**, 7 **Zwartkoppen**, alle jonkies. Op 4 juli lukt het niet op afstand Oeverzwaluwen te vangen. Wel 5 **Kleine karekieten** (1 NVO, 1 jong) en 1 jonge **Rietzanger**.

Zaterdag 07/07 met hulp van Maurice en Jeroen (waarvoor dank) CES ronde 9: 77 vogels nieuw geringd, 16 terug, veel jongen. Niet eerder vingen we 9 (jonge) **Roodborsttapuiten** op een dag.

Avond erna te laat maar toch nog 8 **Witte kwikstaarten**. Vrije maandag kwaliteit met liefst 3 **Ijsvogels** en 2 **Nachtegalen** onder 33 nieuw geringde vogels.

12 Juli "schoolreisje vogelen" SG De Dijk, 11 deelnemers, 3 begeleiders, mooi weer. Vierde jonge **Nachtegaal**, 6 **Winterkoningen**, 3 **Braamsluipers** en 3 **Appelvinken** onder 36 geringde vogels en 3 jonge **Koolmezen** van een vervolgbroedsel uit één nestkast C04.

Nog een poging op de avond (13/07): 12 **Witte kwikstaarten**!

Zondag 15/07 CES 10 met vier man: 87 vogels, verreweg de meeste **Kleine karekieten** (17 nieuw, 12 terug, waarvan 1 uit juli 2010).

Klaas ringt de 17e in eigen tuin nog 6 **Koolmees** pullen en later in de maand nog 1 **Ekster**.

Avondpoging 18/07 mislukt ook wel eens, ondanks dat de netten helemaal stil hingen; 1 **Witte kwikstaart**, 1 **Kleine karekiet**, 1 **Ringmus**, 1 **Kneu**.....

Donderdag 19/07 compensatie voor gewerkte maandag: 2 **Rietzangers**, 4 **Bosrietzangers**, 8 **Kleine karekieten**, 1 **Braamsluiper**, 2 **Grasmussen**, 6 **Tuinfluiters**, 15 **Zwartkoppen** en weer 2 **Koolmezen** als pullus geringd. 13 Soorten vlinders. Zaterdag nog even uurtje tussen de middag: 1 **Heggenmus**, 1 **Bosrietzanger**, 4 **Kleine karren** en 4 **Zwartkoppen**. Ach...

Zondag 22/07 twee ringers beschikbaar, dus CES 11 met hulp van Bram: 62 vogels nieuw, 29 terug waaronder voor het derde seizoen een Belgische **Kleine karekiet** en in een extra net 1 **Ijsvogel**.

Ochtend, niet vroeg gestart (gisteren CES), wel vroeg gestopt (warm!): weer 1 **Ijsvogel**, 16 **Zwartkoppen** en de **Zanglijster** en 2 **Merels** hadden allemaal teken.

Een avond in de boezem is niet meer lonend: weer maar 1 **Witte kwikstaart**. Er vliegen tegen zonsondergang wel ruim 400 Boerenzwaluwen boven een graanakker aan de Kaapweg!

Mijn laatste vangpoging voor de vakantie: de 10 **Kleine karekieten** winnen het van de 6 **Zwartkoppen** en **Grauwe vliegenvanger** en **Boomkruiper** vangen we lang niet dagelijks. De jonge **Roodborsten** worden al een beetje rood.

Jonge Putter bij akkerproject

Augustus

Op 4 augustus wordt het CES seizoen afgerond, o.a. met de specialiteit voor deze ronde, een **Snor**, liefst 43 nieuwe **Kleine karekieten**, nog een "nabrandertje" van jonge **Blauwborsten** en **Roodborsttapuiten** en verder loopt het aardig af met onze zomergasten.

De 6^e op een avond 37 **Boerenzwaluwen**, naast toch nog 9 **Rietzangers**, 19 **Kleine karekieten** en 5 **Bosrietzangers**. In twee uur op de avond bijna net zoveel vogels als in 6,5 uur CES12!

Op 14/08 netten opgezet voor soort CES 13 op de 15^e. Totaal: 1 **Boerenzwaluw**, 1 **Winterkoning**, **Heggenmus** 1 terug, 1 **Blauwborst**, 14 **Kleine karekieten** + 2 terug, 1 **Zwartkop** + 1, 2 **Fitissen** + 1, 2 **Pimpelmezen** + 2, 1 **Koolmees**, 8 **Ringmussen** + 1 en 3 **Rietgorzen**. Snel aflopende zaak zonder geluid!

Vrijdag 17 augustus ook bij Leemans zuinig: 22 vogels te ringen, 1 **Winterkoning**, 1 **Heggenmus**, 6 **Roodborsten**, 3 **Merels**, 1 **Zanglijster**, 1 **Bosrietzanger**, maar 3 **Kleine karekieten**, 2 **Tuinfluiters** en ook maar 3 **Zwartkoppen** en 1 **Koolmees**. Vijf vogels met teken.

NVWA kwam papieren controleren. Waren voor ander doel hier, maar konden niet om vogelnetten heen natuurlijk. "Goed met elkaar kennis gemaakt te hebben".

Maandag 20/08 ouderwetse **Zwartkoppen** dag (10 geringd) en het voeren van zonnebloempitten betaalt zich meteen uit: 6 nieuwe **Koolmezen** en 5 terug (1 van Sluitgatweg).

Als er overdag meer dan 100 Boerenzwaluwen boven de Voorboezem vliegen, is het verleidelijk, het er nog eens een avond op te wagen (samen met Jeroen): 1 **Waterral** (onze vierde ooit), 3 **Boerenzwaluwen**, 2 **Blauwborsten**, 1 **Rietzanger**, 12 **Kleine karekieten**. Dik de moeite.

Eerstejaars Waterral

Donderdag 23 een soortenrijke dag (12) met **Gekraagde roodstaart** en **Appelvink** als opvallende soorten. Mezen doen het goed op zonnebloempitten: **Pimpelmees** 4, **Koolmees** 3 nieuw, 11 terug. **Roodborst** (4), **Kleine karekiet** (5) en **Zwartkop** (6) deden de aantallen nog wat oplopen.

Komkommertijd: tweemaal paar uur op de middag, eenmaal in eigen achtertuin (1 **Huismus**) en een niet helemaal vroege ochtend (regen!) en dan heb je 12 ringen verbruikt.

Dinsdag 28/08 in de Voorboezem: katten in de netten (2 slachtoffers), schapen in de netbanen C en D.... Desondanks nog 42 nieuwe vogels, waaronder 2 **Boerenzwaluwen**, 1 **Boompieper**, 6 **Heggenmussen**, 1

Blauwborst, 2 Rietzangers, 2 Bosrietzangers, 13 Kleine karekieten, 1 Tuinfluiter, 1 Braamsluiper, 1 Grasmus, 1 Putter, 2 Rietgorzen.

Woensdag topdag in NL, maar regen verwacht dus ik had gekozen voor uitslapen. Donderdag met collega Stefan en dochter Saartje als gasten: **Ijsvogel** als hoogtepunt; 27 vogels geringd, 24 terug, 9 x teken. Vrijdag 31/08 netten opgezet voor 1 september en geprobeerd iets van de slapende **Groenlingen** te pakken te krijgen: dik geslaagd want 20 geringd + nog een **Roodborsttapuit**. Desondanks geen vogelrijke augustus (minder dan 400 geringd).

Gekraagde roodstaart man (23/08)

en vrouw(02/09)

September

Nat en leeg riet. Nog maar 2 nieuwe **Kleine karekieten** naast wel 2 **Ijsvogels**, 2 **Tuinfluiters**, 2 **Tjiftjaffen**, 1 **Gekraagde Roodstaart**, 1 **Roodborsttapuit**, 2 **Ringmussen**, 2 **Putters** en nog maar 1 **Groenling**.

04//09 eveneens 2 **Kleine karekieten**, 9 **Zwartkoppen**; nog best aardig voor een paar uurtjes.

Uurtje 06/09 en 09/09 met 0 vogels.

Maandag 10/09 wel een geweldige dag: 56 nieuw, 19 terug. Hoofdmoot 23 **Zwartkoppen** en 9 **Koolmezen** + 11 terug; **Ijsvogel** niet van ons en voor het eerst sinds lang 1 **Grote bonte specht**.

Donderdag uurtje na het werk: 4 **Zwartkoppen**, 5 **Pimpelmezen**, 6 **Koolmezen** en 2 **Vinken** + 11 terug.

Zaterdag 15 september moet Bert voor zijn Certificering naar ringgroep AW Duinen. Teveel wind, maar dan wel een **Struikrietzanger!** Belangrijk leermoment!!! Bram heeft zonnebloemen gevoerd.

Zondags: 43 nieuw, 19 terug. Liefst 15 **Koolmezen** nieuw maar ook nog 2 **Kleine karekieten** en 1

Tuinfluiter. Dinsdag (i.p.v. gebruikelijke maandag) veel wind, stuk zuiniger: 4 **Kleine karekieten**, 10 **Zwartkoppen** en verder nog 7 vogels te ringen.

Op 20 september "uurtje na het werk" **Zwartkop** niet van ons en 10 **Koolmezen**. Op zaterdag de 22ste al de vierde vangdag op rij met 10 of meer **Zwartkoppen** naast 5 **Heggenmussen**, 5 **Tjiftjaffen** en de eerste **Goudhaan** van het seizoen.

Maandag na ochtend "zeetrek" op de Afsluitdijk (NW 6) nog 13 vogeltjes gevangen. Donderdagavond 8.

Zaterdag 29 september van alles een beetje en 20 nieuwe **Koolmezen** + 10 terug, 6 met teken.

Op de drempel van de maand nog een poging in de Voorboezem met wat snoeiwerk. Bij Leemans is er een fietscross. Na 1 **Koolmees**, 1 **Ringmus**, 1 **Putter** en 3 **Rietgorzen** neemt de wind toe. Overstap naar

toch nog even Leemans in anderhalf uur 31 vogels; 1 **Heggenmus**, 4 **Pimpelmezen**, 23 **Koolmezen** (!), 2 **Boomkruipers** en 1 **Vink**.

Septembertotaal van 315 geringde vogels is meer dan het dubbele van vorig jaar, en ook nog bijna 140 terugvangsten.

Oktober

Op diendag begint de maand bescheiden: 2 **Roodborsten**, 1 **Merel**, 1 **Vuurgoudhaan** en 4 **Koolmezen**. De Wierhaven excursie 07/10 mislukt als zodanig. Wel veel toevallige bezoekers en ook veel vogels: 6 **Roodborsten**, 7 **Zwartkoppen**, 9 **Koolmezen**, 10 **Vinken** en we krijgen ook iets mee van de "tsunami" aan **Bladkoningen** die over West Europa wordt uitgerold; 2 te ringen vandaag. Een Hop, ook al konden we die niet vangen, is een hoogtepunt.

Bladkoning

Maandag ochtend Voorboezem: beetje leeg, maar wel 3 **Zanglijsters**, 4 **Zwartkoppen**, 2 **Ringmussen** en 7 **Rietgorzen**. Na toegenomen wind overstap naar Leemans: 5 **Zwartkoppen**, 7 **Koolmezen** en geen reactie van Bladkoning en lijsters op geluid!

10 en 11 Oktober namiddag: 2 **Heggenmussen**, 1 **Roodborst**, 1 **Merel**, 1 **Kleine karekiet**, 3 **Zwartkoppen**, 2 **Pimpelmezen**, 5 **Koolmezen** en 11 **Vinken**! Bladkoning wilde opnieuw geen ring.

Op 13 oktober veel wind = veel blad in de netten, niet zo veel vogels (33 nieuw, 14 terug) maar wel weer veel soorten (12), waarbij **Goudhaan**, **Vuurgoudhaan**, **Groenling** en **Sijs**.

Maandag 15 oktober weer een kleurrijke dag met 1 **Cetti's zanger** en 6 **Baardmannen** als hoogtepunten en voor het eerst sinds heel lang weer 1 **Staatmees**.

Woensdag 17/10 namiddag: van alles een beetje en van **Zwartkop** (8) en **Vink** (5) een beetje meer.

De eerste zaterdag van de herfstvakantie: 3 **Winterkoningen**, 4 **Roodborsten**, 4 **Merels**, 8 **Zwartkoppen**, 8 **Goudhaantjes**, een **Baardman** niet van ons, 4 **Pimpelmezen**, 3 **Koolmezen**, 6 **Vinken**, 1 **Groenling** en te weinig tijd om er een 100+ dag van te maken....

Klaas mocht zondags een demo educatieve vangdag doen in Den Helder: 9 **Pimpelmezen**, 5 **Koolmezen**, 8 **Staatmezen**, 1 **Tjiftjaf**, 2 **Zwartkoppen**, 1 **Vuurgoudhaan**, 2 **Goudhaantjes**, 3 **Winterkoningen**, 2 **Merels**, 1 **Koperwiek**, 2 **Roodborsten**, 1 **Heggenmus**. Uiteraard allemaal nieuw en een mooie variatie voor de flinke opkomst aan gasten.

Vrijdag 26/10 net in eigen tuin: 1 **Heggenmus**, 10 **Huismussen** (6 nieuw, 1 terug uit sept. 2013).

Op alle dagen van de herfstvakantie wel even gevangen, van 22 – 28 oktober: 1 **IJsvogel**, 6 **Winterkoningen**, 7 **Roodborsten**, 15 **Merels**. 1 **Koperwiek**, 9 **Zwartkoppen**, 1 **Tjiftjaf**, 35 **Goudhaantjes**, 7 **Vuurgoudhaantjes**, 3 **Pimpelmezen**, 10 **Koolmezen**, 26 **Vinken**, 1 **Keep** en 1 **Groenling** = 121 nieuw geringd en zeker nog net zo'n aantal terug. Hierbij 28 vogels met teken!

Toevallig woensdag 31/10 nog even tijd: 1 **Winterkoning**, 1 **Roodborst**, 3 **Merels**, 1 **Koperwiek**, 3 **Goudhanen** + 1 terug uit september 2017, 1 **Vuurgoudhaan**, 1 **Vink** en 1 **Sijs**.

Met minder Merels en lijsters dan gebruikelijk, maar meer Zwartkoppen, Goudhaantjes en Vinken zijn we deze maand de 400 geringde vogels gepasseerd en 3100 voor 2018.

November

Op 3 november komen Jeroen en Bram helpen en hebben we veel bekijks. We horen en zien wel Witkopstaartmezen en barmsijzen, maar vangen ze helaas niet. Ook een Buizerd niet, die ontsnapt! Wel 42 nieuw, 30 terug, o.a. : 6 **Winterkoningen**, 5 **Zwartkoppen**, 7 **Goudhaantjes**, 6 **Vinken** en als bijzonderheden 1 **Tjiftjaf**, een **Witkoppige staartmees** en 1 man **Keep**. Zondag (Klaas) en maandag (Bert):

3 **Winterkoningen**, 1 **Heggenmus**, 4 **Roodborsten**, 3 **Merels**, 1 **Tjiftjaf**, 13 **Goudhaantjes**, 1 **Vuurgoudhaan**, 3 **Staatmezen**, 4 **Pimpelmezen**, 1 **Koolmees**, 6 **Vinken** en 2 **Kepen** geringd.

Op 8 november, uurtje voor donker (te weinig tijd): 2 **Merels**, 1 **Koperwiek**, wel gevoerd.

Zondag voor het begin regen. Eerst in de Polder Waard-Nieuwland nog naar de Grijsse wouw gezocht.

Tevergeefs. Beetje stil bij Leemans, afgezien van 20 **Goudhaantjes** en 3 **Vuurgoudhaantjes**! Na afloop met enig geduld en alweer in de regen alsnog de Grijsse wouw gezien.

Maandag regenachtig. Toch nog 8 **Goudhaantjes**, waarmee het jaartotaal boven de 100 komt.

Staatmezen per stuk in plaats van per net vol. 's Avonds geen Merels of Koperwieken!!!

Zaterdag 17 november zuinige ochtend: 9 nieuw geringd, 8 terug waaronder weer een **Staatmees** uit de eendenkooi. Maandag alleen 3 terug, opnieuw **Staatmees** uit de kooi. Zuinigste weekend sinds.....?

Eindelijk avond met succes, 21/11: 6 **Merels**, 7 **Koperwieken**, 2 **Vinken**.

Na de Sovon vogeldag van 24 november heeft Klaas in eigen tuin nog 1 **Roodborst**, 1 **Pimpelmees** en 1 **Vink** geringd en Bert bij Leemans 4 **Merels**, 1 **Koperwiek**, 1 **Vuurgoudhaan**, 1 **Koolmees** en 1 **barmsijs**. De 25 teruggevangen vogels geven aan, dat er niet veel beweging meer in zit.

Met een aantal weekend dagen bezet, meer dagen met veel teveel oostenwind en slechts één succesvolle avond vallen de vangsten voor november zwaar tegen.

December

Direct op de eerste van de maand knap weer en tijd: 3 **Merels** (blijft sprokkelen), 2 **Zwartkoppen** (!), 5 **Goudhaantjes**, 1 **Vuurgoudhaantje**, 1 **Vink** en op de voertafels heel weinig te doen. Zondag net in eigen tuin: 1 **Roodborst** en 4 **Huismussen**. In de namiddag nog een paar netten bij de voertafels: 1 **Grote bonte specht**, 1 **Pimpelmees**, 1 **Koolmees** en 4 **Vinken**.

Maandag eerst werken, dan overleg met de boswachter over de loopplanken in de boezem. Dan, ondanks regendreiging, toch nog even vangen: 1 **Roodborst**, 3 **Merels**, 2 **Koperwieken**, 2 **Goudhaantjes**, 1 **Pimpelmees** en 2 **Vinken**. Geluk met regen, maar wel alles nat.

Zondag met regen en wind netje in de tuin: 1 **Winterkoning**, 1 man **Merel**, en **Pimpelmees** 1 terug. Els ophalen in Den Oever betekent even voeren natuurlijk. Op de vrije maandag eerst ook weer even gevoerd, met dikke wind naar Den Helder, zeetrek kijken. Toen toch nog een middag vangen. Dik de moeite met 17 vogels nieuw: 3 **Merels** (4 ongeringd laten vliegen want 3.3 i.p.v. 4.2 ringen mee....☺), 1 **Vuurgoudhaan**, 1 **Tjiftjaf**, 3 **Pimpelmezen**, liefst 8 **Vinken** en eindelijk weer eens 1 **Appelvink** + ook nog 22

terug. We hebben vandaag 10/12 meer dan 1000 "hits" op trektellen.nl!!! Woensdag uur voor donker maar 1 **Vink**.

Als Bert op zaterdag 15/12 zijn PTT route telt, gaan Klaas en Annemieke vangen: 1 **Roodborst**, 2 **Merels**, 2 **Pimpelmezen**, 1 **Koolmees** en liefst 13 **Vinken** geringd, maar ook 11 Pimpelmezen en 34 Koolmezen terug! Appelvinken, Sijzen en Putters wilden geen ring.

Middag erna "geen veer te vangen"; 1 **Vink** geringd.

Ook de vrije maandag levert, na de middag, na regen, weinig nieuws op: 1 **Merel**, 1 **Koolmees**, 1 **Vink** en al de derde Koolmees, geringd afgelopen winter in Zandvoort. Zaterdag 22/12 slechts 2 nieuwe vogels.

Zondag tuin Bert: 1 **Merel**, 1 **Pimpelmees**, 2 **Koolmezen** en 2 **Huismussen**. Eerste Kerstdag in tuin Klaas: **Roodborst** 1 terug, **Merel** 1 terug, 3 **Pimpelmezen** + 1, 1 **Koolmees** + 1 en 2 **Vinken**.

Op tweede Kerstdag met evenveel uren en 7 x zoveel meters netten bij Leemans 1 **Vink** nieuw en 11 vogels terug. Volgende dag levert ook weinig op: 1 **Pimpelmees** + 19 terug. De overstap naar De Voorboezem: 1 **Winterkoning**, 2 **Roodborsten**, 3 **Merels**.

Laatste vangdag van het jaar: in de ochtend nog 2 **Huismussen** in de tuin en 's middags 1 **Merel** bij Leemans. Het ligt echt helemaal op zijn gat!

Slechts 104 vogels geringd in december.

Keep man

CES seizoen 21, C43, Wieringen de Voorboezem

Voorafgaand aan het seizoen is er drastisch ingegrepen in de “wildgroei” van wilgen in het CES terrein en direct ten zuidwesten daarvan. Pakten we dit in de voorafgaande jaren aan met bescheiden inzet van mensen en met handgereedschap, nu zijn er met een groep vrijwilligers van Staatsbosbeheer en met behulp van een motorzaag flink wat wilgenbosjes uit het terrein weggezaagd of ingekort. Dat ziet er aanvankelijk ontzettend kaal uit, maar je voorkomt er wel mee, dat de successie zo om zich heen grijpt, dat het terrein uiteindelijk niet meer lijkt op dat waarin we eens zijn begonnen.

Het Hoogheemraadschap heeft in de winter in het noordoostelijke deel van onze vangplek drastisch huis gehouden, zodanig zelfs, dat onze netbanen C en D volledig open kwamen te liggen. Tot aan CES ronde 6 had het geen zin om er netten in de rietstoppels op te zetten. Dit zal beslist een nadelige invloed op onze vangsten gehad hebben. Het zou wenselijk zijn, indien er voorafgaande aan dit soort ingrepen even overleg met ons plaats zou vinden.

Bij de start van het seizoen 2018 bleek de water doorlaat bij de Kaapweg weer verstopt. De eerste twee CES ronden konden met “droge voeten” worden afgewerkt. Daarna was het waadpak weer een onmisbaar hulpmiddel. Of dit verhoogde waterpeil er de oorzaak van was, dat de Bruine kiekendief direct achter net L verdween, zullen we waarschijnlijk nooit aan de weet komen. Vanaf dat moment sliepen er wel weer kwikstaarten!

Toen er in Nederland langdurige droogte heerste in mei, juni, juli, kwam het waterpeil weer lager te staan. Maatregelen door de overheid voor een extra waterbuffer in het IJsselmeer en kennelijk ook in het Amstelmeer zorgden weer voor wat meer water in de Voorboezem.

Netbanen C en D (van paaltje naar paaltje), april 2018

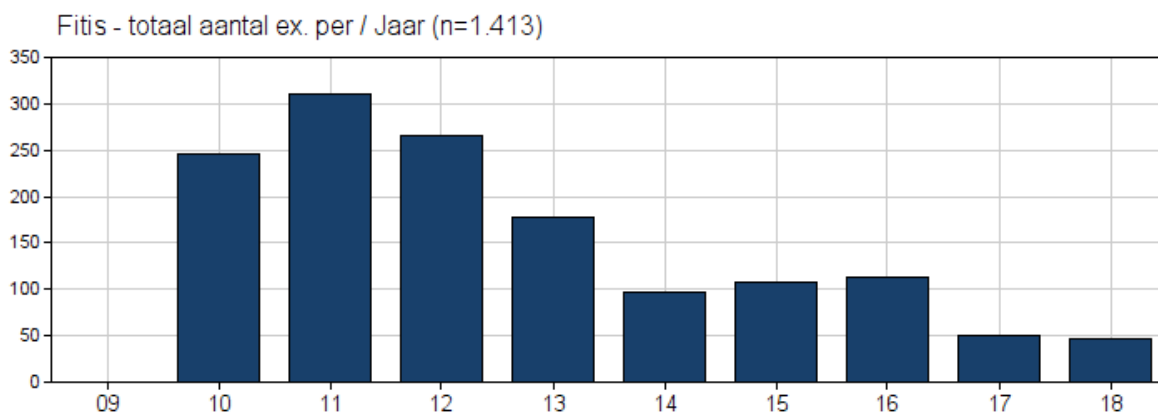
Overzicht CES vangsten 2018

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	12 x
2018	16/ 4	22/ 4	03/ 5	12/ 5	27/ 5	04/ 6	16/6	25/6	07/7	15/7	22/7	04/8	
Uren	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	78
Soort													
IJsvogel								1/-					1/-
Boerenzwaluw									1/-				1/-
Graspieper			1/-										1/-
Boompieper				1/-									1/-
Witte kwikstaart				1/-	3/-				7/-	2/1			13/1
Winterkoning	1/-			-1						3/-	-1	-1	4/3
Heggenmus	1/2	2/-		-1		-1	3/1						6/5
Roodborst	1/-												1/-
Blauwborst	1/2	-1			-3	1/1	1/2	2/1	2/1		-1	2/-	9/12
Roodborsttapuit	-1				-1				9/-			3/-	12/2
Merel	1/1	-1		-2	1/1	1/-	1/1	2/-	-1	2/-	-1	1/1	9/9
Zanglijster									1/-				1/-
Koperwiek	1/-												1/-
Snor												1/-	1/-
Rietzanger	1/-	4/4	6/4	¾	¼	4/9	4/8	3/3	14/1	9/1	14/3	2/-	65/41
Bosrietzanger				1/-	1/-	4/-	-1	1/1	1/1	3/-	5/1	2/-	18/4
Kleine karekiet		1/-	3/-	1/1	4/-	8/2	9/4	8/5	8/5	16/12	18/9	43/4	118/42
Grote karekiet					1/-								1/-
Braamsluiper		2/1	1/-	1/-				1/-	2/-		1/1		8/2
Grasmus		1/-	6/-	2/-					4/-	3/-	1/-	1/-	18/-
Tuinfluit			1/-			1/-			1/-		3/-	1/3	7/3
Zwartkop	2/-	3/-	1/-	1/-	1/1		1/2	2/-	5/-	5/3	7/1		28/7
Tjiftjaf	1/-											1/1	2/1
Fitis	2/-				-1	-1	-2	2/-	2/1	6/1	5/2	-1	17/9
Grauwe vliegenvanger					1/-								1/-
Gaai		1/-											1/-
Pimpelmees	-2	1/1					6/1	-3	2/-	2/1	1/1	4/2	16/11
Koolmees			-1	-1				3/-	1/1	2/-	1/1		7/4
Ringmus	-1	-1	-1				1/-			2/1	-1	4/-	7/5
Groenling						1/1			4/-	3/-	½	-1	9/4
Putter				1/2	1/1		1/-		1/-		1/-	1/-	6/3
Kneu	1/-	2/-			2/-	1/3	8/-	1/1	3/-	½	½	-2	20/10
Appelvink							1/-						1/-
Rietgors	4/1	-2	1/1	1/-		¼	5/2	3/2	8/5	2/4	3/-	3/-	31/21
Totaal nieuw/ terug	17/ 10	17/ 11	20/ 7	13/ 12	16/ 12	22/ 22	41/ 24	29/ 16	76/ 15	61/ 26	62/ 28	69/ 16	443/ 199

Eerste getal nieuw geringde vogel / tweede getal, reeds geringde vogel

Het is midden in de zomer telkens een enorme inspanning om een uur voor “een half uur voor zonsopkomst” de netten al te moeten opzetten. Je moet dan nog bijna een uur eerder je wekker zetten natuurlijk. Desondanks hebben we alle twaalf CES ronden volledig kunnen volbrengen, van een half uur voor zonsopkomst tot zes uur erna (= 12 x 6,5 uur), eigenlijk zonder dat we storende weersomstandigheden hebben gehad. Desondanks zijn er sinds 2010 maar twee jaren geweest, waarin we minder vogels geringd hebben tijdens het CES seizoen: 398 in 2012 en 422 in 2016. Er is zelfs maar één jaar geweest met minder terugvangsten: 161 in 2013. We hebben dus geen vogelrijk jaar beleefd.

De eerste zes CES ronden springen er uit: nog geen 30 vogels per keer is voor onze begrippen zuinig. Hier doet zich wellicht toch gelden, dat het in die periode onmogelijk was om de netten C en D op te zetten. Je mist een deel van het te bemonsteren gebied (noemen we zelf altijd “Hoogheemraadschap”). Daar moesten de vogels zich weer op vers riet proberen te vestigen. Voor een aantal soorten (Rietzanger, Blauwborst, Rietgors) zal dat niet aantrekkelijk geweest zijn, voor Kleine karekiet misschien juist wel, maar dan pas later als het riet weer “op hoogte” is gegroeid. Tot overmaat van ramp vraten de schapen vanaf het dijkje tijdens de langdurige droogte en wellicht schaarse aan vers gras het riet bij netbaan C weg. Ze konden zo langs het hek de weg oplopen! Maar ook dwars door onze netbaan heen!!!

Opvallend onder gemiddeld scoren Fitis en Rietgors, waarvan eerstgenoemde zelfs op het laagste punt in onze CES historie. In 2005 vingen we nog 139 Fitisen. De 50 in CES ronde 11 dat jaar, zien we nu niet eens in een heel jaar in ons gehele ringonderzoek in de netten belanden (zie grafiek)!

De Kleine karekiet zit met 100+, evenals vorig jaar, weer op het niveau, dat we voor onze CES locatie gewend zijn, nadat we een aantal jaren met ongeveer 70 Kleine karekieten per jaar genoeg moesten nemen. Ook de Bosrietzanger heeft het goed gedaan dit jaar, al zetten de aantallen geen zoden aan de dijk. Dat zelfde geldt voor de Roodborsttapuiten, die juist buiten de boezem gebroed zullen hebben. Negen op een dag vingen we nog nooit eerder! Vorig jaar vingen we bovengemiddelde aantallen Rietzangers. Deze soort is weer terug op “gemiddeld” dit jaar. De Grote karekiet was pas onze vierde in 21 jaar ringonderzoek, de Snor onze zevende. Het aantal soorten, 34, verschilt niet veel van andere jaren.

Nestkastcontroles 2018

Na een hele zachte winter zijn er in maart twee vorstperiodes geweest en tot in april kwam de temperatuur niet boven de 10 °C. Je wilt dan, voorafgaande aan het broedseizoen altijd wel even de nestkasten controleren op kou slachtoffers. Dat viel mee. Maar in het gedeelte van het Dijkgatbos waar we een nestkast route hadden, is op grootschalige wijze de “essentakziekte” aangepakt. Er hingen nog maar drie nestkasten en een vierde was kapot. Het was niet lonend om hier nog energie in te steken en nestkast route D is opgegeven. Ook langs de Sluitgatweg (route S) waren houtbeton nestkasten verdwenen, maar hier moet sprake geweest zijn van diefstal. Met spoed zijn er nieuwe, vervangende houten kasten voor in de plaats gehangen.

Vanwege de voorjaarskou kwam het broedseizoen pas laat op gang. De nieuwe kasten waren dan ook nog juist op tijd om van betekenis te kunnen zijn voor dit broedseizoen.

Het vroegste Koolmees eitje werd aangetroffen op 19 april (“Camping”, C route), het vroegste Pimpelmees eitje bij “Leemans” (L route) op 16 april. Gemiddeld begonnen de Koolmezen 23/04 (C), 24/04 (S) tot 26/04 (L) met de eileg. Pimpelmezen startten gemiddeld rond 20 april.

Serie	Soort	1 ^e broedsel				2 ^e broedsel			
		Aantal	Eitjes	Jongen	Jongen uit	Aantal	Eitjes	Jongen	Jongen uit
S	Koolmees	9	88	73	73				
	Pimpelmees	7	81	75	75				
C	Koolmees	12	105	61	61	5	27	26	23
	Pimpelmees	6	40	21	21				
	Grauwe vliegenvanger	1	5	5	5				
L	Koolmees	13	102	66	65	2	14	7	7
	Pimpelmees	4	41	38	36	1	4	3	3

Resultaten nestkastcontroles 2018

Een aantal zaken valt op in bovenstaand overzicht. Langs de Sluitgatweg is geen enkel verlies geweest tussen uitgekomen en uitgevlogen jongen en is er geen enkel tweede broedsel vastgesteld. Bij zowel de C als de L serie zijn veel eitjes niet uitgekomen en legfels verlaten, terwijl je bij de controles van de nestkasten, vooral op de Camping, door een gordijn van spinsels van rupsen moest lopen. Op dat moment moet er voedsel in overvloed geweest zijn. Tijdens de “nestjongen fase” was er minder uitval. Tweede broedsels (of vervolgbroedsels na eerdere mislukking) zijn over het algemeen minder succesvol dan eerste. Inmiddels was er, voor Nederlandse begrippen, een ongekende warmte / droogte periode aangebroken, die nog zou voortduren tot in augustus! Bij nacontrole van de nestkasten, om te zien of er eitjes of jongen waren achtergebleven, werden resten van (vlinder-) poppen aangetroffen. Wellicht juist geen teken van een rijk voedsel aanbod op dat moment.

De legsel groottes en uitkomst percentages lagen in het Sluitgatbos (veel) hoger dan bij de andere twee routes. Van de Pimpelmees werd op de S route een 17 legsel gevonden tegenover respectievelijk een 2-legsel (succesvol) en een 3-legsel (mislukt) op de Camping. Die drukken de gemiddelde legsel grootte daar natuurlijk enorm.

In een “Boomkruiper kast” op de Camping (waar eerst al een dode Pimpelmees werd aangetroffen en waar vervolgens drie eitjes niet werden uitgebroed) hing bij de nacontrole een Dwergvleermuis!

Verrassend was de ontdekking, half mei, dat de vliegenvanger nestkast op de Camping weer bezet bleek. Voor het eerst in jaren vlogen hier vijf jonge Grauwe vliegenvangers uit.

In dezelfde nestkast als vorig jaar, L 10, maar met een andere Koolmees “moeder”, bevond zich een “mozaïek legsel” van 10 Koolmees en 4 Pimpelmees eitjes, resulterend in 9 uitgevlogen Koolmeesjes en 3 Pimpelmeesjes. Inmiddels is er al een jonge Koolmees van dit broedsel levend terug gevangen.

Zoveel mogelijk zijn alle jonge mezen geringd. Omdat het hout van de vervangende nestkasten aan de Sluitgatweg was uitgezet / krom getrokken, durfde de controleur ze niet meer te openen om de jongen te ringen, bang om de kasten met jongen erin te vernielen.

Reeds op 12 juli werden drie jonge Koolmezen van een vervolgbroedsel op de Camping bij Leemans in een mistnet terug gevangen en gecontroleerd. Op 20 augustus was een jong van de Sluitgatweg het hele Robbenoordbos al door gevlogen tot aan Leemans. Die Koolmees zit hier rond de Kerst nog steeds.

Tegen het einde van het jaar zijn er, als gewoonlijk, al weer tientallen eigen jongen op de voertafels bij Leemans aangetroffen.

In de loop van augustus werd de spechtenkast bij Leemans in beslag genomen door Hoornaars. Het wespennest kwam door de opening naar buiten. Gelukkig hoefde de kast toen niet meer gecontroleerd te worden. Zouden de spechten de larven opeten? Al spoedig zag de opening er weer open uit en was er geen leven mee te bekennen.

Hoornaars in nestkast L16, augustus 2018

In de Kerstvakantie zijn ontbrekende en kapotte nestkasten vervangen, met dank aan Theo Neuvel, die er 30 nieuw gemaakt had.

Teken 2018

Evenals in 2016 hadden meer Koolmezen dan Merels teken dit jaar, al ligt het aantal teken per vogel wel altijd hoger bij Merels en andere lijsters. Voor het eerst sinds we teken verzamelen voor "Tickbusters", heeft de ringer zelf geen enkele teek gehad. Vanuit de Universiteit Utrecht is geen feed-back geweest op de door ons aangeleverde teken. Er valt dus niets te zeggen over soorten, trends of ziekteverwekkers.

2018 Maand	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Σ
Soort													
Winterkoning				1/1		1/5	4/6	1/1	2/6				9/19
Heggenmus			1/1	1/2				1/1					3/4
Roodborst						5/26	2/6	5/9	1/1	3/4			16/46
Nachtegaal							1/1						1/1
Merel	11/22	13/38	11/76	2/2+	5/30	4/37	9/76	6/28	4/20	13/72	8/24	5/8	91/433
Zanglijster		1/1	2/2	3/12	1/8	1/3	3/25	6/17	1/1	1/4			19/73
Koperwiek	1/3									1/3	3/7	1/9	6/22
Braamsluiper								1/1					1/1
Grasmus				1/1									1/1
Zwartkop							2/3	1/1	1/1	1/2	2/2		7/9
Kl. karekiet						1/2							1/2
Koolmees	1/1	2/2	8/27	26/104				15/46	12/28	26/53	1/3	1/1	92/265
Boomkruiper								1/2					1/2
Vink										1/6		1/1	2/7
mens													0!
Totaal 2018	13/ 26	16/ 41	22/ 106	34/ 122	6/ 38	12/ 73	21/ 117	37/ 96	21/ 57	46/ 144	14/ 36	8/ 19	250/ 875

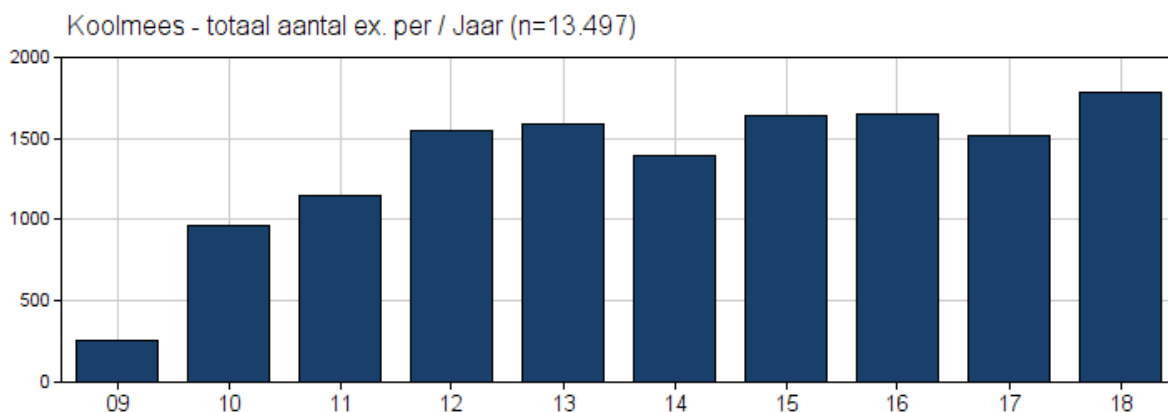

Zwartkop met teek

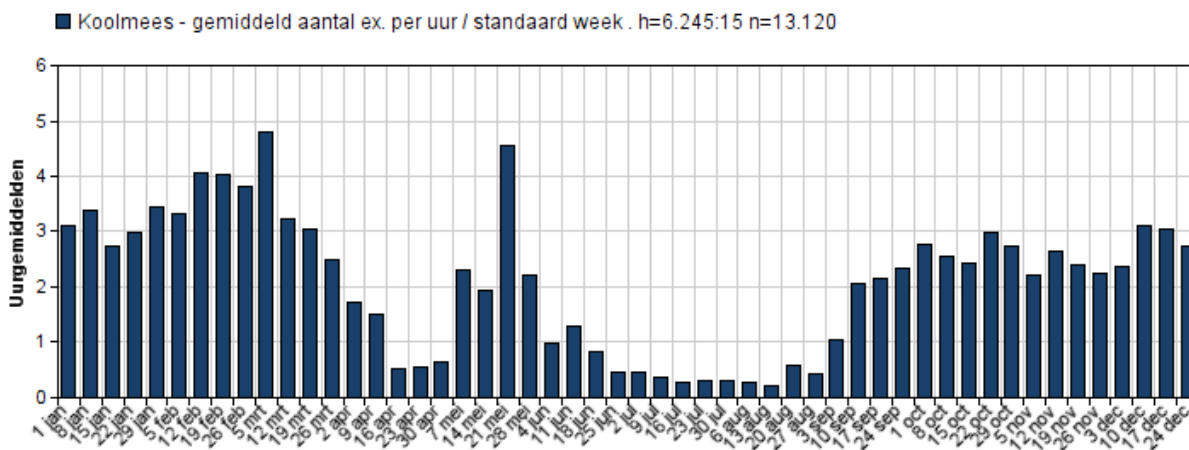
Koolmezen nader bekeken

Er zijn in 2018 binnen ons onderzoek meer Koolmezen geringd dan in enig jaar hiervoor. De jaartotalen zijn ontleend aan *trektellen.nl*. Indien ook het aantal meters gebruikte netten naast het aantal “vanguren” in de statistieken verwerkt zouden zijn, zouden jaren met elkaar en vangplekken onderling vergeleken kunnen worden. Het hoge gemiddelde dit jaar is niet het gevolg van veel nestjongen; hun aantallen lagen onder het langjarige gemiddelde.

In onderstaande grafiek is het eerste jaar niet representatief. Daarin zijn alleen de laatste drie maanden van het jaar 2009 verwerkt.

Een andere statistiek die op *trektellen.nl* te vinden is, geeft de aantallen gevangen Koolmezen weer per uur, per standaard week (zie hieronder). Merk op, dat daarin liefst 13.120 vangsten zijn verwerkt. Opvallend is, dat het gemiddelde van de eerste drie maanden van het jaar rond de 3,5 ligt, terwijl dat voor de laatste drie maanden van het jaar rond de 2,5 uitkomt. Bij verreweg de meeste soorten is het zo, dat tijdens de najaarstrek de hoogste aantallen vogels gevangen kunnen worden omdat het merendeel dan uit jongen bestaat. Tegen de tijd, dat ze in het voorjaar terug keren, zijn er zowel tijdens de trek als gedurende de winter altijd de nodige verliezen geweest, zodat de aantallen doorgaans (veel) lager liggen. In ons geval lijkt het zo, dat Koolmezen in het najaar meer door het binnenland en oostelijk van het IJsselmeer naar het zuidwesten trekken. Ze lopen dan vast tegen de kust; ze hebben er een hekel aan om over grote waterpartijen te moeten vliegen. In het voorjaar, zeker met oostenwind, worden ze dan onze kant op gestuwd en komen ze precies bij onze ringplek in een soort trechter terecht. De enorme piek in mei wordt natuurlijk veroorzaakt door de geringde nestjongen.

De grote aantallen gevangen Koolmezen hebben ook meer terugmeldingen opgeleverd dan in enig jaar hiervoor: 14 vogels “niet van ons” naast 8 van ons naar elders.

Op *vogeltrekAtlas.nl* is te vinden, dat Koolmezen in de herfst uit Litouwen, Estland of van nog verder weg kunnen komen. Ook wij hebben wel eens “Lithuania” en “Moskwa” ringen in handen gehad. Skandinavische mezen komen zelden naar Nederland. De kaart met terugmeldingen laat tevens zien, dat Nederlandse Koolmezen of Baltische vogels die via Nederland trekken, niet veel verder zuidelijk vliegen dan tot België of het noorden van Frankrijk. Onze verste vogels dit jaar kwamen van precies 100 km afstand. Eentje geringd eind september 2017 in Wassenaar, in maart 2018 bij Leemans gecontroleerd. Daarnaast een vrouwtje dat wij als broedvogel in een nestkast aantreffen en die eind augustus 2017 geringd was in Terwolde nabij Deventer.

In grote lijnen bevestigen onze terugmeldingen de gedachte, dat de vogels in de herfst ofwel door het binnenland, ofwel langs de kust afzakken naar het zuiden. In het voorjaar krijgen wij ze dan vanaf alle kust ringstations langs, waarna ze ook de oversteek over de Afsluitdijk maken. Dat ze zo nu en dan toch het water oversteken, bewijzen een Koolmees en een Pimpelmees, die op Vlieland als nestjong geringd werden en die bij ons op de voertafels terug gezien werden. Deze vogels laten tevens zien, dat broedvogels soms kennelijk met trekvogels meegaan.

Van Nederlandse broedvogels wordt altijd aangenomen, dat het standvogels zijn. Die Vlielanders zijn toch al 30 km van hun nest verwijderd. De Koolmees die in Bant, Noordoostpolder als broedende vrouw werd gecontroleerd, is zelfs al ruim 50 km van haar geboorteplek bij ons vandaan. Verder zijn onze jongen nog in Abbekerk (21 km, dood door kat) en Castricum (50 km, gecontroleerd door ringer) terug gemeld. Uiteraard moet ik onmiddellijk toegeven, dat er in onze nestkasten met grote regelmaat vogels van “eigen kweek” worden aangetroffen, nog geen 100 meter van de nestkast waarin ze geboren zijn. Zowel de gegevens van *trektellen.nl* als van de terugmeldingen als ook de controles van de nestkasten laten zien dat er van een heel algemene vogel als de Koolmees toch heel interessante informatie uit ringgegevens gehaald kan worden, zelfs op de kleine schaal van ons onderzoek.

Geringde vogels Niet Van Ons

Ijsvogel "Arnhem P 39817", geringd 22 augustus 2017 als 1 kj, Haarzuilens Eendenkooi (CES)
Gecontroleerd: 15 februari 2018 als man volgroeid, Leemans, 88 km. Dag later dood tegen raam ☹.

Ijsvogel "Arnhem P 31147", geringd 28 augustus 2018 als 1 kj, Rohel, Tjeukemeer
Gecontroleerd: 10 september 2018 als vrouw 1 kj, Leemans, 53 km

Merel "Hiddensee NA 191585", geringd 22 maart 2017 als vrouw 2 kj, Greifswalder Oie, eilandje oost van Rügen
Gecontroleerd: 27 november 2017 als vrouw na 1 kj, Leemans, 606 km

Rietzanger "Arnhem BF 69200", geringd 05 juli 2017 als man na 1 kj, Makkum
Gecontroleerd: 14 april 2018 als na 1 kj (met kalkpoten), Leemans, 28 km

Rietzanger "Stavanger HF 75228", geringd *gegevens nog niet ontvangen*
Gecontroleerd: 12 mei 2018 als na 1 kj, CES

Kleine karekiet "Arnhem BD 34752", geringd 21 augustus 2016 als 1 kj, Oostvaardersdijk, Lelystad
Gecontroleerd: 14 mei 2018 als man na 1kj, Leemans, 55 km

Kleine karekiet "Arnhem BE 05444", geringd 27 augustus 2017 als 1 kj, Castricum
Gecontroleerd: 16 juni 2018 als man na 1 kj, CES, 50 km

Kleine karekiet : Arnhem BE 11010", geringd 22 augustus 2015 als 1 kj, Zandvoort
Gecontroleerd: 04 juli 2018 als man na 1 kj, Leemans, 73 km (ook 30/06/2016)

Kleine karekiet "Brussels 14034157", geringd 03 augustus 2015 als 1 kj, Bornem
Gecontroleerd: 22 juli 2018 als man na 1 kj, CES, eerder 24/07/2016 en 26/05/2017, 208 km

Tuinfluiter "V 801552", geringd 15 augustus 2016 als 1 kj, Castricum
Gecontroleerd: 04 augustus 2018 als na 1 kj, CES, 50 km

Tuinfluiter "Brussels 15045678", geringd 14 augustus 2017 als 1 kj, Herne
Gecontroleerd: 18 juni 2018 als vrouw, broedend, Leemans, 253 km

Zwartkop "Brussels 14660188", gecontroleerd 20 september 2016 als vrouw 1 kj, Wortegem 254 km
Geringd (want ook eigen ring!): 18 juli 2016 als 1 kj, Leemans
Opnieuw gecontroleerd (nu met twee ringen!): 30 april, 18 juni 2018 als vrouw, Leemans

Zwartkop "Arnhem V 790664", geringd 19 april 2016 als man na 2 kj, Eendenkooi Stroeërkoog
Gecontroleerd: 16 juni 2018 als man na 2 kj, CES, 3 km

Zwartkop "Arnhem V 934642", geringd 18 september 2018 als man 1 kj, Korverskooi, Texel
Gecontroleerd: 20 september 2018 als man, Leemans, 26 km

Fitis "Brussels CA 5056", geringd 01 augustus 2015 als 1 kj, Oorderen, Antwerpen
Gecontroleerd: 16 juni 2018 als man na 1 kj, CES, 187 km (eerder ook in 2016, 2017)

Fitis "Arnhem AJD 621", geringd 05 april 2017, eendenkooi, Stroeërkoog
Gecontroleerd: 07 juli, 04 augustus 2018 als man na 1 kj, rui, Voorboezem (ook 03/07/2017!)

Baardman "Arnhem BG 58790", geringd 06 oktober 2018 als man volgroeid, Castricum
Gecontroleerd: 20 oktober 2018 als man volgroeid, Leemans, 51 km

Staartmees "Arnhem AJD 690", geringd 22 november 2017, eendenkooi Stroeërkoog
Gecontroleerd: 25 oktober 2018, Leemans, 4 km

4 x Staartmees "Arnhem ANK 120; 118; 117; 119", geringd 29 september 2018, eendenkooi Stroeërkoog
Gecontroleerd: 04 resp. 17, resp. 19 november en 10 december 2018, Leemans, 4 km

Staartmees "Arnhem AJD 676", geringd 09 november 2017, eendenkooi Stroeërkoog
Gecontroleerd: 12 november 2018, Leemans, 4 km

Pimpelmees "Arnhem BF 56230", geringd 15 november 2017 als 1 kj, SBB werkschuur
Gecontroleerd: 05 februari 2018 als 2 kj, Voorboezem

Pimpelmees "Arnhem BD 56531", geringd 12 mei 2017 als pullus, Vlieland
Gecontroleerd: 03, 04 maart 2018 als 2 kj, Leemans, 42 km

Pimpelmees "Arnhem AX 59622", geringd 23 oktober 2013 als 1 kj, SBB werkschuur
Gecontroleerd: 03 maart 2018 als na 2 kj, Leemans; eerder februari 2017

Pimpelmees "Arnhem BG 74908", geringd 29 september 2017 als vrouw 1 kj, Oostvaardersdijk
Gecontroleerd: 04 maart 2018 als 2 kj, Leemans, 54 km

Pimpelmees "Arnhem BE 34449", geringd 18 november 2017 als man 1 kj, Sint Maarten
Gecontroleerd: 05 maart 2018 als 2 kj, Leemans, 26 km

Pimpelmees "" Arnhem BD 53617", geringd 14 oktober 2017 als 1 kj Westenschouwen
Gecontroleerd: 12 maart 2018 als 2 kj, Leemans, 166 km

Koolmees "Arnhem V 791147", geringd 30 oktober 2015 als man 1 kj, St. Maartensvlotbrug
Gecontroleerd: 03 februari 2018 als man na 2 kj, Leemans, 27 km (eerder 2016, 2017)

Koolmees "Arnhem BE 93720", geringd 26 september 2017 als man 1 kj, SBB werkschuur
Gecontroleerd: 05 februari 2018 als man 2 kj, Voorboezem (eerder 10 december 2017)

Koolmees "Arnhem BE 93747", geringd 27 september 2017 als man 1 kj, SBB werkschuur
Gecontroleerd: 12 februari, 03, 10 maart, 07 april 2018 als man 2 kj, Leemans

Koolmees "Arnhem BE 93752", geringd 27 september 2017 als vrouw 1 kj, SBB werkschuur
Gecontroleerd: 04, 05, 19 maart, 29 april, 17 augustus, 07, 22 oktober 2018 als vrouw 2 kj, Leemans

Koolmees "Arnhem BF 56241", geringd 02 januari 2018 als man 2 kj, Eendenkooi Stroeërkoog
Gecontroleerd: 26 februari, 05, 10 maart 2018, als man 2 kj, Leemans, 4 km

Koolmees "Arnhem V 895716", geringd 01 oktober 2017 als vrouw 1 kj, Castricum
Gecontroleerd: 27 februari 2018 als man 2 kj, Voorboezem, 50 km

Koolmees "Arnhem BF 72045" geringd 27 september 2017 als 1 kj, Wassenaar
Gecontroleerd: 10 maart 2018 als vrouw 2 kj, Leemans, 100 km

Koolmees "Arnhem BD 65253", geringd 20 mei 2017 als pullus, Vlieland
Gecontroleerd: 15 maart 2018 als vrouw 2 kj, Leemans 42 km

Koolmees "Arnhem BE 93799", geringd 12 oktober 2017 als man 1 kj, SBB werkschuur
Gecontroleerd: 15, 23 maart 2018 als man 2 kj, Leemans

Koolmees "Arnhem V 901590", geringd 09 oktober 2017 als vrouw 1 kj, Zandvoort
Gecontroleerd: 19 maart, 07 april 2018 als vrouw 2 kj, Leemans, 73 km; 30 april in nestkast C 12!

Koolmees "Arnhem V 901887", geringd 17 februari 2018 als vrouw 2 kj, Zandvoort
Gecontroleerd: 19, 26 maart, 14 april 2018 als vrouw 2 kj, Leemans, 73 km

Koolmees "Arnhem V 895774", geringd 14 oktober 2017 als vrouw 1 kj, Castricum
Gecontroleerd: 29 maart 2018 als vrouw 2 kj, Leemans, 51 km

Koolmees "Arnhem V 904090", geringd 26 augustus 2017 als 1 kj, Meintjes, Terwolde
Gecontroleerd: 30 april 2018 als broedende vrouw in nestkast C 09 + 10 september mistnet, 100 km

Koolmees "Arnhem V 901762", geringd 19 oktober 2017 als man 1 kj, Zandvoort
Gecontroleerd: 17 december 2018 als man na 1 kj, Leemans, 73 km

Putter "Brussels 14418515", geringd 14 april 2016 als vrouw 2 kj, Koksijde
Gecontroleerd: 07 mei 2016 als vrouw 2 kj, CES, 236 km

Onze ringen elders

Kokmeeuw "2509106" geringd 22 juni 2014 als na 1 kj, Schipperslaan, Medemblik
Gevangen (onopzettelijk en weer los): 10 juni 2018, Rijnschippersgilde, Medemblik
Grote bonte specht "L 481495", geringd 1 februari 2018 als man 2 kj Leemans
Gevonden: dood, verzwakt, korter dan een week, Den Oever, 2,5 km
Zomertortel "1574038", geringd 15 oktober 2017 als 1 kj (**heel bijzonder**), Leemans
Gecontroleerd (met telescoop / op basis van foto's): 01 april 2018, Naaldwijk; al hele winter present, 118 km. Overwinterende Zomertortel in Nederland is al **helemaal bijzonder!**
Witte kwikstaart "BH 15122", geringd 23 augustus 2017 als 1 kj, Voorboezem
Gevonden: 28 februari 2018, dood door kou, Waarland, 24 km
Heggenmus "BH 15619", geringd 19 maart 2018 als 2 kj, Leemans
Gevonden: 08 april 2018, dood tegen glas, Lemvig (DK), 455 km
Blauwborst "BE 41884", geringd 25 juni 2016 als 1 kj, CES
Gecontroleerd: 21 september 2017 als man na 1 kj, Villeton, Aquitaine (F), 1012 km
Blauwborst "BG 64589", geringd 03 juli 2017 als 1 kj, CES
Gecontroleerd: 17 en 24 september 2018 als man na 1 kj, Vélez Málaga, 1928 km
Merel "L 412730", geringd 23 november 2015 als vrouw 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 28 december 2017 als vrouw na 1 kj, west van Cambridge, GB, 372 km
Merel "L 481071", geringd 20 januari 2017 als vrouw na 2 kj, Leemans
Gevonden: 10 april 2018 dood, oorzaak onbekend, Odense (DK), 438 km
Rietzanger "BG 64819", geringd 05 augustus 2017 als 1 kj, CES
Gecontroleerd: 21 augustus 2017 als 1 kj, St. Amands (B), 214 km
Rietzanger "BH 15818", geringd 04 juni 2018 als na 1 kj, CES
Gecontroleerd: 29 juli 2018 als vrouw na 1 kj, Oostvaardersdijk, Almere, 56 km
Rietzanger "BG 64644", geringd 08 juli 2017 als na 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 16 augustus 2018 als na 1 kj, St. Amands (B), 217 km
Kleine karekiet "AV 45270", geringd 07 juni 2011 als na 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 25 mei 2012 als na 1 kj, Herne (B), 253 km
Kleine karekiet "BE 42313", geringd 24 juli 2016 als 1 kj, CES
Gecontroleerd: 31 juli 2018 als na 1 kj, Herentals (B), 195 km
Kleine karekiet "BH 15782", geringd 27 mei 2018 als na 1 kj, CES
Gecontroleerd: 02 augustus 2018 als na 1 kj, Herentals (B), 195 km
Kleine karekiet "BH 86200", geringd 25 juli 2018 als 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 03 augustus 2018 als 1 kj, Wimereux (F), 334 km
Kleine karekiet "BH 15827", geringd 10 juni 2018 als na 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 26 juli 2018 als na 1 kj, Pepingen (onder Brussel), 249 km
Kleine karekiet "BH 86138", geringd 22 juli 2018 als 1 kj, Voorboezem
Gecontroleerd: 12 augustus 2018 als 1 kj, Pepingen (B), 248 km
Kleine karekiet "BH 86198", geringd 25 juli 2018 als 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 19 augustus 2018 als 1 kj, Pepingen (B), 248 km
Kleine karekiet "BH 15978", geringd 12 juli 2018 als 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 07 augustus 2018 als 1 kj, Oorderen, Antwerpen (B), 186 km
Kleine karekiet "BH 86346", geringd 15 augustus 2018 als 1 kj, Voorboezem
Gecontroleerd: 23 augustus 2018 als 1 kj, Oorderen, Antwerpen, 187 km

Tuinfluiter "V 554588", geringd 25 juli 2011 als 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 20, 21 augustus 2011 als 1 kj, Essen (B), 166 km

Zwartkop "V 914710", geringd 25 juli 2017 als 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 17 april 2018 als man, eendenkooi Stroeërkoog, 4 km

Zwartkop "V 824898", geringd 01 april 2017 als vrouw na 1 kj; Pimpelmees "BH 15503", geringd 26 februari 2017 als 2 kj en Koolmees V 914148", geringd 11 mei 2017 als pul, **alle drie**
Gevonden: 25 april 2018, dood, ring in braakballen Bosuil op een paarhonderd meter afstand.

Zwartkop "V 936735", geringd 20 augustus 2018 als vrouw 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 29 augustus 2018 als vrouw 1 kj, Castricum, 51 km

Zwartkop "V 914462", geringd 01 mei 2017 als vrouw na 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 26 september 2018 als vrouw 1 kj, eendenkooi Stroeërkoog, 4 km

Zwartkop "V 936724", geringd 20 augustus 2018 als man 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 03 september 2018 als man 1 kj, Grande Synthe, Duinkerken (F), 284 km

Zwartkop "V 824551", geringd 08 oktober 2016 als vrouw volgroeid, Leemans
Gecontroleerd: 04 oktober 2018 als vrouw, St-Julien-du-Sault (F), 556 km

Zwartkop "V 936896", geringd 18 september 2018 als vrouw 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 25 september 2018 als Koolmees vrouw 1 kj, Belkmerweg, Burgerbrug, 29 km

Goudhaan "ANY 026", geringd 11 november 2018 als man 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 18 november 2018 als man 1 kj, Castricum, 51 km

Staartmees "AHX 220", geringd 17 oktober 2016, Leemans
Gecontroleerd: 29 september 2018, eendenkooi Stroeërkoog, 4 km

Pimpelmees "BH 15266", geringd 28 oktober 2017 als 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 17 februari 2018 als 2 kj, Castricum, 51 km

Koolmees "V 914503", geringd 04 juni 2017 als 1 kj, CES, Voorboezem
Gecontroleerd: 06 januari 2018 als man 2 kj, Badhoevedorp, 66 km

Koolmees "V 914076", geringd 16 juni 2017 als pullus, "Camping"
Gecontroleerd: 26 januari 2018 als 2 kj, Castricum, 51 km

Koolmees "V 936380", geringd 19 maart 2018 als vrouw 2 kj, Leemans
Gecontroleerd: 26 maart 2018 als vrouw 2 kj, Sexbierum (Fr), 45 km

Koolmees "V 914283", geringd 29 mei 2017 als pullus, Leemans
Gecontroleerd: 09 mei 2018 als vrouw 2 kj in nestkast, Bant (Noordoost Polder), 53 km

Koolmees "V 914170", geringd 12 mei 2017 als nestjong, Leemans
Gevonden: 02 december 2018, dood, langer dan 1 week, via schoorsteen binnen, Witmarsum, 35 km

Koolmees "V 936900", geringd 18 september 2018 als vrouw 1 kj, Leemans
Gecontroleerd: 04 december 2018 als vrouw 1 kj, Pingjum, 34 km

Koolmees "V 964216", geringd 08 oktober 2018 als vrouw na 1 kj, Leemans
Gevonden: 04 december 2018, soort onbekend, dood door kat, Den Oever, 1.5 km

Koolmees "V 914270", geringd 20 mei 2017 als pullus, nestkast L 18 Leemans
Gevonden: 26 mei 2018, soort onbekend, dood door kat, Abbekerk, 21 km

Ringmus "V 914758", geringd 05 augustus 2017 als 1 kj CES
Gecontroleerd: 11 november 2017 als man 1 kj, Drongen (bij Gent, B), 227 km

Vink "V 936354", geringd 12 maart 2018 als man 2 kj, Leemans
Gecontroleerd: 14 mei en 4 september 2018 als man na 1 kj, Bodø (N), 1679 km

Vink "V 515990", geringd 26 oktober 2011 als vrouw 1 kj, Eendenkooi Stroeërkoog
Gevonden: dood, langer dan een week, binnengevlogen, Frome, zuid van Bristol (GB), 533 km

Vink "V 936129", geringd 30 december 2017 als vrouw 1 kj, Leemans

Gevonden: 26 december 2018, vers dood tegen glas, Schiermonnikoog, 97 km

Appelvink "H 377742", geringd 5 maart 2018 als man 2 kj, Leemans

Gevonden: 27 maart 2018 dood tegen glas, Oosterkwelweg, 2,5 km

Sijs "BE 41409", geringd 16 december 2015 als man na 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 12 april 2017 als man 2 kj, Hörnefors zuid van Umeå (S), 1471 km

Graspieper 03/05/2018

Overzicht geringde vogels 1998-2018

Soort	Totaal 1998 - 2017	Gemiddelde 1998 - 2017	2017	2018
Bergeend <i>Tadorna tadorna</i>	10			
Wilde eend <i>Anas platyrhynchos</i>	1			
Blauwe kiekendief <i>Circus cyaneus</i>	1			
Sperwer <i>Accipiter nisus</i>	26	1.4		1
Buizerd <i>Buteo buteo</i>	4			
Torenvalk <i>Falco tinnunculus</i>	2			
Patrijs <i>Perdix perdix</i>	1			
Fazant <i>Phasianus colchicus</i>	2			
Waterral <i>Rallus aquaticus</i>	3			1
Porseleinhoen <i>Porzana porzana</i>	1			
Waterhoen <i>Gallinula chloropus</i>	23	1.2	1	
Meerkoet <i>Fulica atra</i>	6			
Kleine plevier <i>Charadrius dubius</i>	10			
KIEVIT <i>Vanellus vanellus</i>				1
Bokje <i>Lymnocyptes minimus</i>	15			1
Watersnip <i>Gallinago gallinago</i>	8		1	2
Houtsnip <i>Scolopax rusticola</i>	12			
Witgat <i>Tringa ochropus</i>	1			
Kokmeeuw <i>Chrioccephalus ridibundus</i>	18			
Holenduif <i>Columba oenas</i>	4			
Houtduif <i>C. palumbus</i>	4			
Turkse tortel <i>Streptopelia decaocto</i>	26	1.3	4	
Zomertortel <i>S. turtur</i>	2		1	
Koekoek <i>Cuculus canorus</i>	3			
Kerkuil <i>Tyto alba</i>	2			
Ransuil <i>Asio otus</i>	1			
IJsvogel <i>Alcedo atthis</i>	120	6.0	13	10
Draaihals <i>Jynx torquilla</i>	13		2	
Groene specht <i>Picus viridis</i>	1			
Grote bonte specht <i>Dendropocos major</i>	139	7.0	11	4
Veldleeuwerik <i>Alauda arvensis</i>	3			
Oeverzwaluw <i>Riparia riparia</i>	23	1.2	7	
Boerenzwaluw <i>Hirundo rustica</i>	1867	93.4	36	45
Huiszwaluw <i>Delichon urbica</i>	63	3.3		
Boompieper <i>Anthus trivialis</i>	29	1.5		2
Graspieper <i>A. pratensis</i>	37	1.9		1
Waterpieper <i>A. spinoletta</i>	14			
Gele kwikstaart <i>Motacilla flava</i>	241	12.1	6	
Engelse kwikstaart <i>M. flavissima</i>	1			
Grote gele kwikstaart <i>M. cinerea</i>	12			
Witte kwikstaart <i>M. alba</i>	1386	69.3	116	49
Rouwkwikstaart <i>M. yarrellii</i>	21	1.1	1	
Pestvogel <i>Bombicilla garrulus</i>	10			
Winterkoning <i>Troglodites troglodites</i>	1493	74.6	49	69
Heggenmus <i>Prunella modularis</i>	1745	87.3	75	93
Roodborst <i>Erithacus rubecula</i>	3285	164.3	122	162

Soort	Totaal 1998 - 2017	Gemiddelde 1998 – 2017	2017	2018
Nachtegaal <i>Luscinia megarhynchos</i>	77	3.9	4	4
Blauwborst <i>L. svecica (cyanecula)</i>	301	15.1	20	13
ROODSTERBLAUWBORST <i>L.s.svecica</i>				1
Zwarte roodstaart <i>Phoenicurus ochruros</i>	3			1
Gekraagde roodstaart <i>P. phoenicurus</i>	48	2.5		2
Paap <i>Saxicola rubetra</i>	38	2.0		
Roodborsttapuit <i>S. rubicola</i>	90	4.5	4	17
Groenlandse tapuit <i>Oenanthe oenanthe leucorhoa</i>	4		1	
Beflijster <i>Turdus torquatus</i>	7		1	
Merel <i>T. merula</i>	5323	266.2	313	151
Kramsvogel <i>T. pilaris</i>	124	6.5		2
Zanglijster <i>T. philomelos</i>	1010	50.5	59	39
Koperwiek <i>T. iliacus</i>	1045	52.3	49	25
Grote lijster <i>T. viscivorus</i>	7			
Cetti's zanger <i>Cettia cetti</i>	1			1
Sprinkhaanzanger <i>Locustella naevia</i>	73	3.7	1	
Snor <i>L. luscinoides</i>	6		1	1
Rietzanger <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	1780	89.0	128	86
Veldrietzanger <i>A. agricola</i>	2			
Waterrietzanger <i>A. paludicola</i>	3			
Bosrietzanger <i>A. palustris</i>	786	39.3	23	42
Kleine karekiet <i>A. scirpaceus</i>	6551	327.5	257	271
Grote karekiet <i>A. arundinaceus</i>	3			1
Spotvogel <i>Hippolais icterina</i>	37	1,9	1	
Braamsluiper <i>Sylvia curruca</i>	237	11.9	23	29
Grasmus <i>S. communis</i>	724	36.2	27	31
Tuinfluitier <i>S. borin</i>	1047	52.4	47	44
Zwartkop <i>S. atricapilla</i>	4942	247.1	225	343
Fluiter <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2			
Tjiftjaf <i>P. collybita</i>	1698	84.9	80	54
Bruine boszanger <i>P. fuscatus</i>	1			
Bladkoning <i>P.inornatus</i>	9			2
Pallas' Boszanger <i>P. proregulus</i>	1			
Fitis <i>P. trochilus</i>	3706	185.3	40	36
Goudhaan <i>Regulus regulus</i>	875	43.8	23	113
Vuurgoudhaan <i>R. ignicapillus</i>	463	23.2	21	29
Grauwe vliegenvanger <i>Muscicapa striata</i>	74	3.7	2	7
Bonte vliegenvanger <i>Ficedula hypoleuca</i>	5			
Baardman <i>Panurus biarmicus</i>	166	8.3	3	6
Staartmees <i>Aegialos caudatus</i>	735	36.8	21	15
Zwarte mees <i>Periparus ater</i>	431	21.6	2	2
Pimpelmees <i>Cyanistes caeruleus</i>	6009	300.5	496	441
Koolmees <i>Parus major</i>	8737	436.9	603	712
Boomkruiper <i>Certhia brachydactyla</i>	132	6.6	9	10
Kortsnavelboomkruiper <i>C. familiaris macrodactyla</i>	1			
Taigaboomkruiper <i>C.f.familiaris</i>	1			

Soort	Totaal 1998 – 2017	Gemiddelde 1998 - 2017	2017	2018
Grauwe klauwier <i>Lanius collurio</i>	3			
Klapekster <i>L. excubitor</i>	1			
Roodkopklauwier <i>L. senator</i>	1			
Gaai <i>Garrulus glandarius</i>	38	2.0		4
Ekster <i>Pica pica</i>	40	2.0	4	2
Kauw <i>Coloeus monedula spermologus</i>	100	5.0	9	6
Spreeuw <i>Sturnus vulgaris</i>	616	30.8	5	2
Huisemus <i>Passer domesticus</i>	200	10.0	17	22
Ringmus <i>P. montanus</i>	966	48.3	51	25
Vink <i>Fringilla coelebs</i>	1781	89.1	97	169
Keep <i>F. montifringilla</i>	97	4.9	1	4
Groenling <i>Chloris chloris</i>	894	44.7	60	39
Putter <i>Carduelis carduelis</i>	301	15.1	42	13
Sijs <i>Spinus spinus</i>	690	34.5	73	43
Kneu <i>Linaria cannabina</i>	304	15.2	37	25
Barmsijs <i>Acanthis flammea / cabaret</i>	27	1.4	1	1
Kleine barmsijs <i>A. cabaret</i>	60	3.0	4	
Grote barmsijs <i>A. flammea</i>	307	15.4	8	1
Kruisbek <i>Loxia curvirostra</i>				
Goudvink <i>Pyrrhula pyrrhula europae</i>	7			
Noordse goudvink <i>P.p. pyrrhula</i>	11		1	
Roodmus <i>Carpodacus erythrinus</i>	2			
Appelvink <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	171	8.6	16	8
Ijsgors <i>Calcarius lapponicus</i>	1			
Geelgors <i>Emberiza citrinella</i>	1			
Rietgors <i>E. schoeniclus</i>	2143	107.2	84	56
Totaal	66.679	3334.0	3439	3392

Boompieper 12/05/2018

Dankwoord

Ook voor het 21ste jaar van ons ringonderzoek danken wij terreinbeheerders Staatsbosbeheer, beheereenheid De Kop en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier dat zij onderzoek in de door hen beheerde terreinen toegestaan hebben. Staatsbosbeheer was tevens verantwoordelijk voor het maaien van het veldje bij Leemans en de afvoer van snoeihout in de Voorboezem.

Ringers van dienst waren Bert Winters en Klaas van den Berg, geassisteerd door Jeroen van Assema, Maurice Knijnsberg, Bram Laan en Annemieke Vreedegoor. Zonder deze mensen zouden we nooit de vanginspanning hebben kunnen realiseren die we nu geleverd hebben.

Speciale dank aan vader Winters, die de geluidskasten heeft aangepast en een nieuwe heeft toegevoegd. Daarnaast heeft hij een flinke voorraad voer gedoneerd.

Ook Henk van Doorn en Jeroen kwamen, precies op het juiste moment, een zak voer doneren.

Theo en Joop Neuvel waren ons zeer van dienst toen een aantal nestkasten bleek te zijn verdwenen. Er zijn “noodkasten” voor het lopende seizoen gemaakt en geplaatst en definitieve nieuwe voor de langere termijn.

Adri van den Berg, Joop en Theo Neuvel, Laurens van der Vaart, Johan van der Vegt en Otto de Vries hebben geholpen bij het terugdringen van oprukkende wilgenbosjes in de Voorboezem. Er is een enorme snoeiklus geklaard. Jeroen van Assema heeft bij Leemans nog helpen snoeien. Uiteraard allen dank.

Openbare Basisschool Geert Holle doneerde “een net” als dank voor een geslaagde excursie.

Tot slot: de opbergzakken die door het open raam de auto in geschoven zijn, blijken afkomstig van Fred Visscher.

Het Vogeltrekstation leverde, als gebruikelijk, de gegevens van reeds geringde vogels. Indien iemand een vogel met een ring aantreft, gelieve het ringnummer te melden op Vogeltrekstation.nl middels de invoermogelijkheid op GRIEL of meld de gegevens rechtstreeks aan één van ons a.u.b.

Zo eens in de vier – vijf jaar maak je mee, dat iemand een vogeltje meent te moeten “redden” of uit onbegrip of frustratie een net kapot maakt. Daar ben je dan goed ziek van! De vele gasten die bij Leemans op bezoek komen uit belangstelling en bovengenoemde mensen die op welke wijze dan ook hun bijdrage leveren of waardering laten blijken voor het ringonderzoek, maken het ringwerk uiteindelijk toch weer bijzonder dankbaar.

Allen zeer hartelijk dank.

Bert Winters (ringer 950)
Hauwertstraat 6
1671 EV Medemblik
Mail: ac.winters@quicknet.nl

Klaas van den Berg (ringer L50)
Schepenlaan 6
1671 TA Medemblik
Mail: vandenbergeklaas@gmail.com